

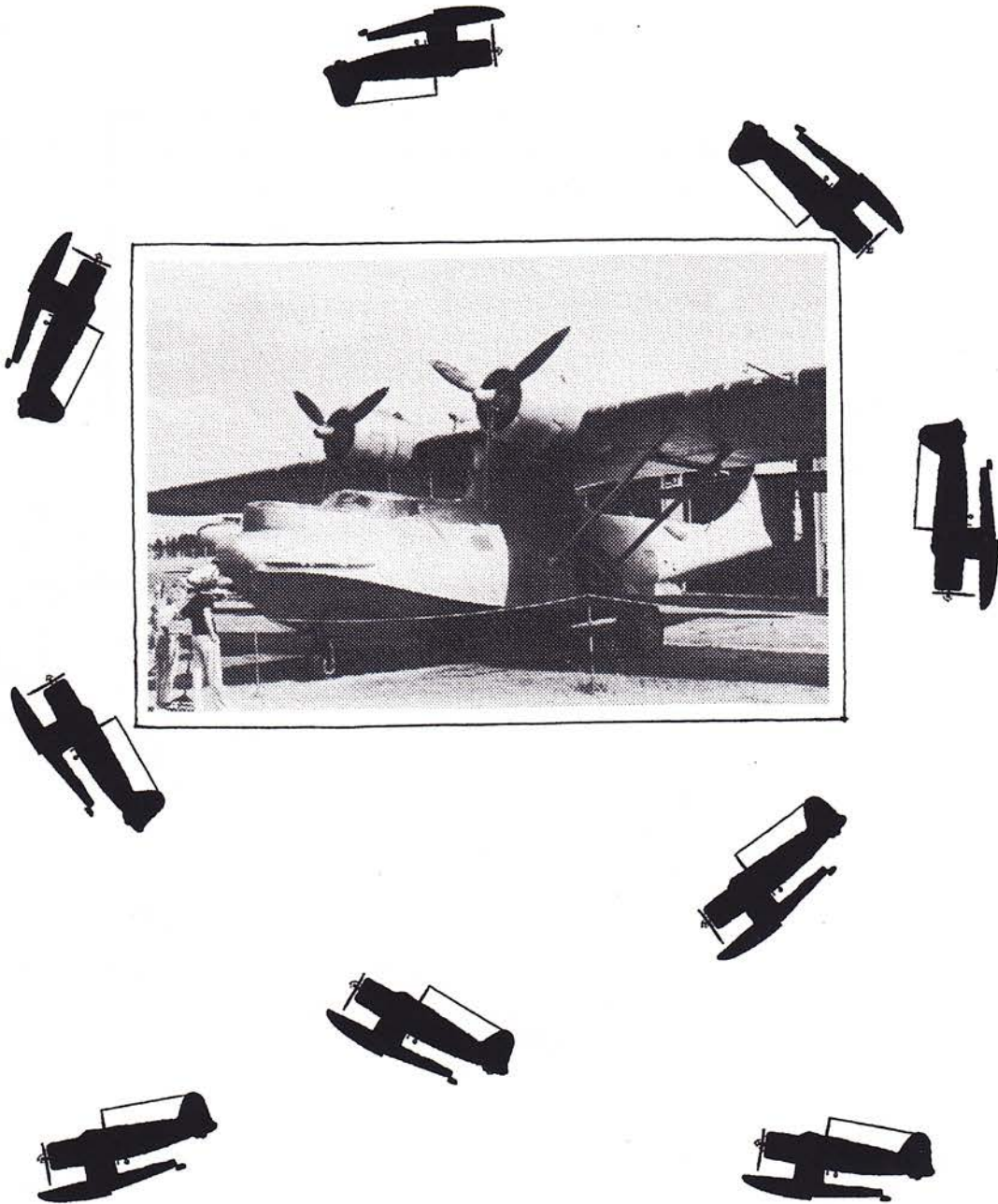

MARINFLYGAREN

Nr 3 1994

ORGAN FÖR KUNGL. ROSLAGENS FLYGFLÖTTILJS KAMRATFÖRENING

Årg 50

MARINFLYGAREN

ORGAN FÖR JÄNGE HOSLAGENS FLYGLOTTILJS KAMPATFÖRENING

Ansvarig utgivare:

William Sivebro

Redaktör:

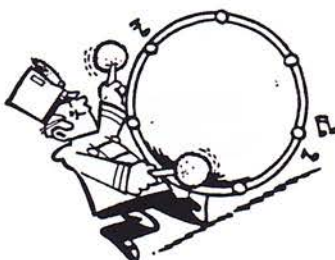
Kurt Jörgne

Lämpliga bidrag, i form av artiklar och foton, till eventuellt kommande nummer av denna tidning emotses med tacksamhet under adress:

Kurt Jörgne
Storvretsvägen 24
147 54
Tel: 08/530 334 92

Innehåll:

- Redaktören har ordet Sid 3
- Jubileumskronika 4
- Jubileumbilder 6
- Förändringar i styrelsen 11
- Medlemsärende 11
- "Då det begav sig" 12
- Bromspojkarerna 12

REDAKTÖREN

har ordet

- ✦ När detta skrivs, har nästan tre månader förflutit, sedan föreningens 50-årsjubileum gick av stapeln på gamla F2.
- ✦ Under en stor del av den tiden har vi kunnat njuta av en underbar sommar, en sådan sommar som man minns att alla var, när man var barn.
- ✦ Vi närmar oss nu med stora steg nästa årstid, hösten. Normalt brukar föreningen ordna någon form av aktivitet under den årstiden. Styrelsen har dock i år beslutat att frångå denna princip. Skälet till detta är, att den extra satsning som gjordes i samband med 50-årsjubileet innebar arbetsinsatser utöver det vanliga samt att den varma sommaren i hög grad nedsatte styrelsens planeringsförmåga.
Planer på att göra en extra satsning på nästa års höstsammankomst föreligger.
- ✦ Som ersättning för utebliven höstträff har detta nummer av vår återuppståndna tidning **Marinflygaren** tagits fram. Hoppas den skall bli till glädje.
- ✦ I samband med jubileet utdelades en jubileumstidning. Till de medlemmar som inte kunde delta i jubileet, kommer denna tidning att utsändas separat. Detta p.g.a. rådande portobestämmelser.
- ✦ Styrelsen känner stor tacksamhet och glädje för den uppskattning över jubileets genomförande som på olika sätt kommit den till del.

Kurt Jörgne

JUBILEUMSKRÖNIKA

Lördagen den 28 maj firade F2 Kamratförening sin 50-åriga tillvaro med en jubileumsfestlighet på F2 förutvarande område. Styrelsen målsättning var att till varje pris fira jubileet på området.

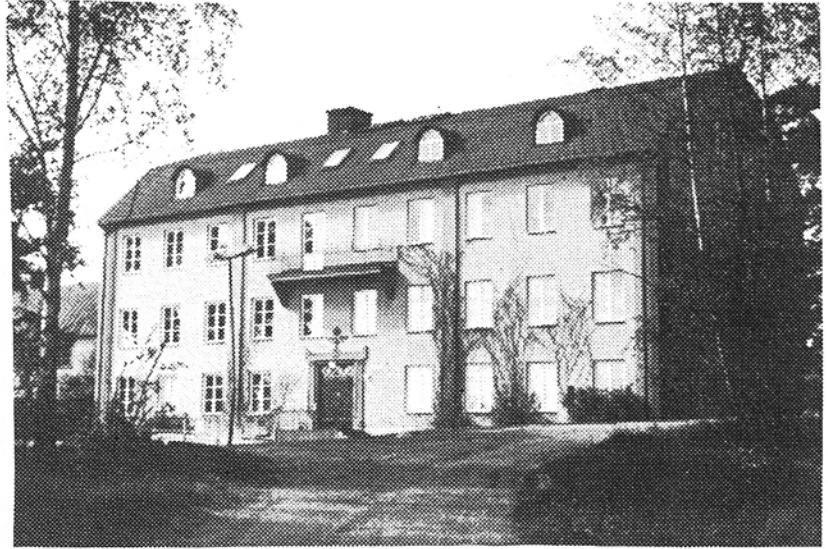
Detta möjliggjordes genom att lämpliga tomma lokaler kunde hyras i det av AMU ombyggda Kanslihuset. Möbler och porslin inhyrdes och för maten stod en cateringfirma. Styrelsen närstående personer svarade för serveringen.

Dagen började med ett välbesökt årsmöte kl 1530. Under god stämning avklarades mötesförhandlingarna på ca 45 minuter.

Under uppehållet fram till samlingen vid minnesstenen kl. 1700 fanns möjlighet att bese gymnastiksalen samt Operans Kostym och Kulissföråd belägna i Kasern 22 och hangar 82.

Under hela festligheten fanns möjlighet, att i ett speciellt rum i kanslihuset, ta del av **Egon Olssons** förnämliga fotoutställning. Den väckte

många minnen och gav upphov till livliga diskussioner och glada skratt.

Den sedvanliga högtidsstunden med blomsternedläggning vid minnesstenen tog sin början kl 1700. Från den tidpunkten deltog samtliga gäster, nämligen: Författaren till F2-boken, **Eric Jarneberg** med fru. F8 och F18 Kamratföreningars ordföranden, **Jan Andersson** och **Rolf Rasmussen**. Våra egna hedersmedlemmar med fruar.

Så öppnades dörrarna till vackert dukade och dekorerade matsalen. (en gång i tiden förläggning för "Kaniner"), och de 142 gästerna kunde intaga sina platser. En utsökt måltid väntade dem. Den goda stämningen, som snabbt infann sig vid borden, kom att råda under hela kvällen.

Ordföranden berörde särskilt i sitt tal de skiftande försvarsaktiviteter som under åren bedrivits på och vid Hägernäsviken. Det började med marinens vinterflygskola 1919. Vid flygvapnets självständighet 1926 fick förbandet namnet 2.flygkåren och blev sedan i flottilj-organisationen F2. Efter kriget upphörde F2 som flottilj, och verksamheten kom i huvudsak att utgöras av flygräddning och utbildning fram till nedläggningen 1974.

Kamratföreningen har också haft en växlande historia. Tidvis gott om medlemmar och ibland en tynande tillvaro. År 1994 är föreningen vid god vigör med ca 335 medlemmar, detta trots att F2 avvecklades för tjugo år sedan.

Flera trevliga tal hölls vid middagsbordet, och sången ackompanjerades av föreningens egen speleman **Lars Eriksson**.

Mellan middagen och kaffet flyttade vi till den andra stora lokalen, där **Kurt Jörgne** med egna kommentarer visade ett diabilspel. Bildspelet speglade händelserna och förhållanden i Världen - Sverige - Flygvapnet - F2 år 1944.

Ett mycket uppskattat inslag.

Efter kaffet avslutades kvällen med dans till musik av en uppskattad och energisk trio i vilken två av deltagarna är medlemmar i föreningen.

Barsservering och lotterier bidrog till trevnaden.

En för jubileet speciellt framtagen tidning utdelades.

Främste samordnaren av förberedelser och genomförande av jubileumsfestligheten har varit föreningens duktige kassör / klubbmästare **Stig Nylow**.

Styrelsens uppfattning är att jubileet kom att genomföras med den stil, värdighet och värme, som vi hoppades på.

Styrelsen vill gärna framföra ett varmt tack till:

- ♦ **Trygve Sjölin** för gåvor i form av album och bordsstandar
- ♦ **Roland Demsell** och **Bengt Rolker** som möjliggjorde och guidade visningen av Operans förråd.
- ♦ **K.G. Larsson** för penninggåva.
- ♦ de medlemmar som fick förhinder att delta, och som skänkte inbetalda avgifter.
- ♦ **Lars Eriksson, Lennart Lövegard** för trevlig dansmusik.

Slutligen ett tack till styrelsemedlemmarnas anhöriga som gav värdefull hjälp när det gällde att iordning- och återställande av lokaler.

Styrelsen

JUBILEUMS- BILDER

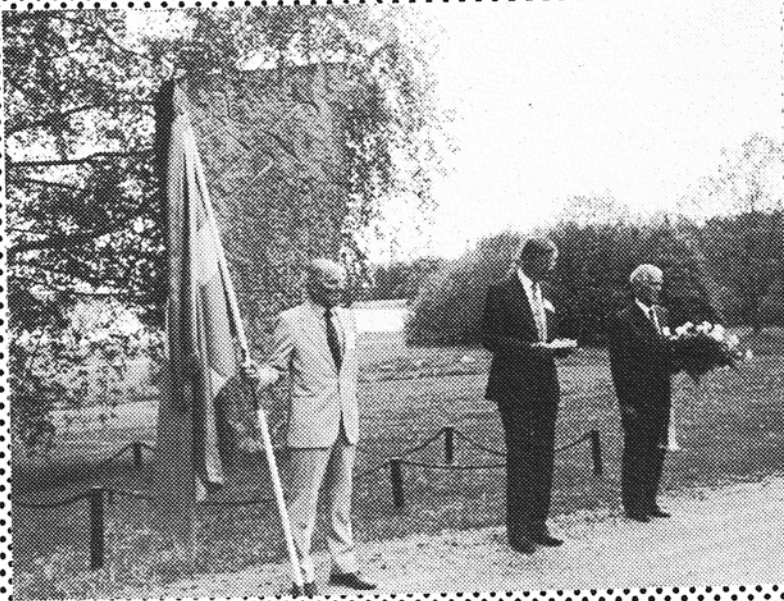

Ordföranden William Sivebro, flankerad av sekreteraren Sven Nätell och kassören/klubbmästaren Stig Nylow hälsar mötesdeltagarna välkomna till föreningens 50:de årsmöte.

Hedersmedlemmen Trygve Sjölin överlämnar gåvor till föreningen.

Ceremoni vid minnesstenen. Ordföranden flankerad av Erik Tendler, fanförare, och vice ordföranden Paul Eriksson.

Borden dukade för jubileumsmiddag.

Hedersmedlemmen Uno Litke omgiven av kvinlig fägring.

Klubbmästaren Stig Nylov framför hälsningar från icke närvarande medlemmar.

Ulla-Britt Blad med bordskavaljer
Rolf Wasmussen, ordförande i F 18
kamratförening.

Hedersmedlemmen K G Larsson
käserar.

Fotoutställningen rönt
eter uppskattning lik-
som - - -

- - - Kerstins bar.

Jubileumstrion lockade till dans.

Förändringar i styrelsens sammansättning

Årsmötet kom att innebära förändringar i styrelsens sammansättning.

Sven Nätell avgick på egen begäran efter fyra år som sekreterare.

Gösta Pettersson, ordförande under åren 1984 - 1989, och som därefter deltagit i styrelsearbetet som suppleant, utsågs till hedersmedlem.

Ett varmt tack till Sven och Gösta för nedlagt arbete i styrelsen.

Till ny sekreterare kom **Kurt Jörgne** att utses.

Två nya styrelsesuppleanter invaldes, nämligen: **Carl-Axel Åkergren** och **Sture Remberger**.

Vi hälsar dem välkomna i styrelsearbetet.

Carl-Axel Åkergren

Sture Remberger

Medlemsärende

Om inbetalningskort bifogats, innebär detta att årsavgiften ej är erlagd.

Om Du av någon anledning ej önskar kvarstå som medlem i föreningen, var god meddela kassören.

Detta underlättar kassörens arbete och reducerar föreningens kostnader.

"Då det begav sig"

Den 5 april 1949 ägde ett styrelsemöte rum i kamratföreningen.
Ur protokollet saxas paragraf nr 6:

"Ferenius meddelade, att det i år enligt Ahrenberg är 30 år sedan F 2 uppsattes. Dessutom är det fem år sedan kamratföreningen bildades. Föreslog att man kanske skulle kunna kombinera dessa båda jubileer och sända ut en skrift under förutsättning att flottiljen är intresserad därav.

Ahrenberg föreslog, att föreningen söker ordna så att 30-jubileet och 5-årsjubileet kunna hållas tillsammans. Samarbete förordade han med C F 2. Ekonomiska bidrag kanske kunna erhållas från lägerkassan och FV pressdetalj. Föreslog dessutom att ett konkret förslag till gemensamma festligheter skulle uppgöras och föreläggas C F 2. Föreningen skulle stå som arrangör.

Man kom överens om, att CFV borde inbjudas, men tillkom det C F 2 att ordna inbjudan. Gamla cheferna böra inbjudas. Om någon middag ordnas skall denna vara gemensam utan några som helst kategoriklyvningar. Musik skall rekvireras från F8.

Ahrenberg sade sig - om detta nu kunde ordnas - vilja flyga passagerarflygning för en billig penning. Tombola skall anordnas (5000 lotter).

Ahrenberg underhåller i form av dialog, exempelvis mellan honom och ingenjör Falke om gamla flygarminnen.

Preliminärt fastställdes söndagen den 19/6 till jubileumsdag".

Bromspojkarna är en förening av de volontärer, som hösten 1940 ryckte in på F2 i Hägernäs. Föreningen har fått sitt namn efter dess första skolchef, dåvarande löjtnanten Broms. Några av Bromspojkarna fortsatte att hålla kontakten under åren.

Tre av dem - Harry Aredal, Bo Ekberger och Åke Evert - beslöt i slutet av 1980-talet att försöka leta reda på resten av "gänget". Genom rena detektivarbetet lyckades de spåra samtliga 80 volontärer. Av dem hade 24 avlidit, 46 blev medlemmar och 10 avböjde av en eller annan anledning medlemskap. Bromspojkarna

träffas nu regelbundet - en gång om året med en större sammankomst och fyra torsdagseftermiddagar om året på en restaurang i Gamla Stan i Stockholm.

Ganska tidigt bestämdes att man skulle dokumentera sina livshistorier. Dokumentationen pågår under namnet "Minnenas Hangar".

Bromspojckarna har även lyckats spåra löjtnant Broms och har idag regelbunden kontakt med honom.

Några av Bromspojckarna är medlemmar i F2 kamratförening. I samband med kamratföreningens 50-årsjubileum gjorde en av Bromspojckarna, 202 Lennart Karlsson, en rundvandring på F2. Han har skrivit ner de intryck och minnen som vandringen gav. Efter tillstånd av författaren återges nedan hans skildring, vilken vi är övertygade om kommer att uppskattas av medlemmarna.

202 Lennart (Hermansson) Karlsson:

En minnenas vandring på Hägernäs den 28/5 1994

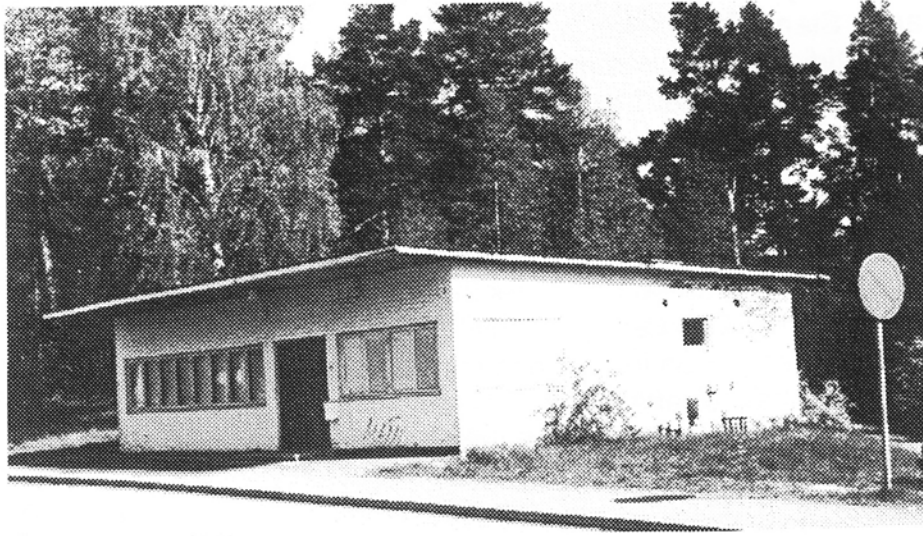
Vid F2 Kamratföreningens 50-årsjubileum följde jag med 188 Bo Ekberger till Hägernäs av två skal: jag ville se fotoutställningen men framför allt se hur tiden och utvecklingen förändrat Hägernäs.

✂ Vid min vandrings början framför kanslihuset framkallas de första minnesbilderna. Där jubileumssupén nu aväts skedde de skriftliga proven. Byggnaden är nu som då stramt välhållen. En bronsplakett — Vasakronan — anger att huset är i statlig ägo. Bredvid ligger gymnastiksalen, nu med flagnande färg, med minnen diffust förbundna med "Brallen". Brandtornet, redan på den tiden det enda huset som var målat med Falu rödfärg är sig förvånansvärt likt. Här blev några Bromspojckar nedmejade av en lastbil med utskjutande last. Någon som minns?

† Nu är jag framme vid flaggstången. Fanan är hissad nu som då, möjligen till ära för dagen. Härifrån ser jag fältet där vi stod och frös vintern 40/41. Det var 25-30° kallt rätt ofta. Idag går en ensam fasantupp och en grupp björktrastar där. Kanske en grupp "kaniner" övande ex 1.

✂ Nästa anhalt är gamla vaktlokalen där Bromspojckarna gjorde sina första vaktdygn julen/nyåret 40/41. För många av oss blev det fler vaktjänster framledes. Det var också här den första S 12:an störtade i vägbanken rakt framför vaktlokalen. 600 l brinnande flygbensin sköljde över gevärsposten. Han begravdes samma dag som han skulle ha gift sig. I det huset finns nu enligt ett anslag en budoklubb. Grått och ovårdat som ett bergstroll ruvar det över sina militära minnen av arrestanter och järnsängar. På vägen härförbi trimmades vi i ex 1. dag ut och dag in. Kanske inte då men senare tycker jag mig kunna påstå att den noggranna marschen liknade den neopreussiska stil som rådde i ett land söder om Östersjön. Det var vid den här tiden som några officerare hissade hakkorsflaggan på ett myndighetshus i Stockholm.

✚ Jag går vidare och kommer till matsalen. Huset, nu förvaltat av Vasakronan, är välskött. Trappan till furirmatsalen är sig lik. Där maskincentralen och bastun tidigare fanns annonserar nu en restaurang sin närvaro. För inte så länge sedan hade AMU en restaurangskola här. Nu tillverkar man något slags portionsförpackad snabbmat för mikrougnar. Detta förspors mig av basen för den servering, som sker i kanslihuset, i en rökpaus han unnar sig mellan huvudrätt och dessert. Han berättar också att orsaken till förfallet av husen beror på en tvist mellan Täby kommun och staten. "Money is the root of all evil" insåg ju systrarna Andrews redan för länge sedan. Några steg till och jag upptäcker att den gamla trappan vid huvudingången, där vi köade för morgongröten på den tiden, nu är riven.

† (Är det måhända den gröten som är grunden till att de flesta av oss är så oförskämt pigga ännu? Icke heller den envisa skrönan om soda i ärtsoppan bör ha påverkat Bromspojnkarna för så vitt jag vet och förstår har vi i enlighet med Guds önskan gått ut och försökt uppfylla jorden. Med minnet av vårt intresse för det starkaste av könen kan detta inte ha varit helt oangenämt — synnerhet inte med så mycket stärkande gröt i ryggen. Äter era barn och barnbarn gröt på morgonen? Inte mina i alla fall! Men så är det som de gamla sagt i långliga tider — "Det är bara skit med ungdomen nu för tiden!")

✚ Strax kommer jag till den gamla markan, numera "dagis". Så här på lördagseftermiddagen är det tomt och öde. Inte tillhandahålls väl fralla med ost eller korv, ej heller kammar och hänglås och allra minst två lösa "Brodway" här numera? Nej, bort bara misstanken! Kanske gröt, vad vet jag? Men som en påminnelse om tidens anda har någon — en ung flicka troligen — med sprayburk i halvmeterhög text format frågan "MÅR DU BRA NU KLAS?". Hade hon bjudit på fralla med ost kanske eller vad nu en ung dam kan furnera en nutidens Klas med? Det finns ju många saker att må bra av.

✚ Jag går vidare mot den gamla anrika uoff-mässen. Helt vanvördigt meddelar en skylt att den numera fått rangen fritidsgård. Och detta där så många legendariska uoffar idkat diverse förströelser att bara detta borde räcka till för att kulturminnesmärka huset.

† Bortom mässen är det igenväxt med sly, skräpig och ovårdat. Den barack, som när det begav sig logerade de mannar som jag i en tidigare berättelse talat om, liknade nu mest en övergiven lada — grå, svankryggig och med trasiga fönster. Den är i så dåligt skick att inte ens Dramaten eller Operan velat använda den.

† Här blev det nu en återvändsgränd för mig.

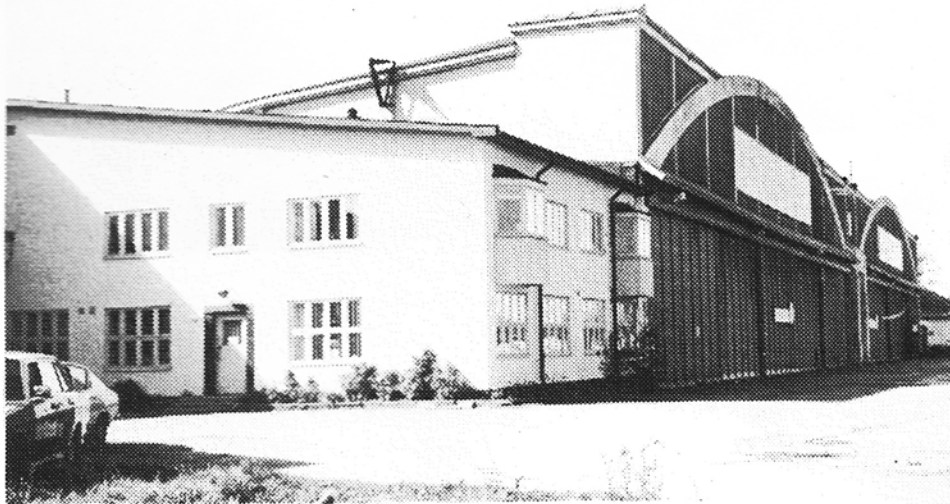
✠ På återvandringen drar jag till vänster upp mot sjukan. Det är egendomligt så många tänder tiden måste ha. Även detta hus har de bitit i. Framme vid ingången deklarerar att en dartklubb disponerar lokalerna. Det gäller kanske att vara välövd till pub-besöken. Men jag minns forna dagar när man med minsta känsla av feber köade för ordinationen "inre tjänst" — sjukdomssymtom som visade sig speciellt vid något mindre tilltalande övningspass. Doktor Sundgrens ordination "två Albyl och värmelampa" var nog ett vänligt uttryck för att man egentligen var ganska frisk. Kan det vara så att den ordinationen även i dag kan vara den rätta för dartsällskapet en måndagsmorgon efter pub-rundan?

✠ Jag rundar sjukan och kommer till det ställe där veckans tvättbyte skedde. Där fanns även skraddaren, han med vårta på näsan och pippi på Ulriksdalsgalopp. En levnadskonstnär, som utöver sina hobbies, ändrade uniformer och sydde nya galoner på dem vid behov. Att jag minns honom så väl beror på att jag en kort tid efter muck och under metallstrejken jobbade som förrådsman där. Idag huserar där någon form av motorfirma. Utanför står några fordon av egenartat utseende som, föreställer jag mig, skulle kunna utlösa blodstörtningssymtom hos personalen på en bilbesiktning. De har anlag för det har jag förstätt efter några besök med billiga begagnade bilar.

† Nere i husets källare finns Bosses Shop med servering. Utanför på grässlätten står två bord med stolar av den sort jag har på min balkong. Den storslagna serveringen hos Bosse består i kaffe från termos eller läsk att inta ur plastmuggar, några mazariner och ett antal obeskrivbara kakprodukter. Passerar man Bosses "konditoridisk" så finner man den uppsättning textilvaror, som är så välbekant för den som besökt en loppmarknad. Likheten blir helt förbluffande längre in i lagret. All den sorts skräp vi känner från ovannämnda butiklokaler finns. Förr förvarades naftalindoftande uniformer här.

✠ Jag vandrar vidare och ser 21:a depådivisionens kasern där fordom kapten Lagerström och fanjunkare Littiänen förde färlan över nyinryckta vpl och bassar. Kasernen är omvuxen av sly och uppvisar ett yttre förfall — ett militärt "pauvres honteux". Jag grips av vemodskänsla och erinrar mig det latinska "sic trancit gloria mundi".

✠ Jag går upp mot "norra grinden" (det finns ingen grind nu) mot Hägernäs hållplats (den finns inte heller numera) som sett så många permittenter passera ut och in under de glansfulla åren. Kommer så ner mot 22:ans kaserner, som nu är fulla av Dramaten och Operan material. Jag stannar en stund och återkallar i minnet det liv av kamratskap som skapades både innanför och utanför väggarna i denna kasern.

✚ Efter en stund av kontemplation går jag vidare nedför backen mot hangarerna. Som en bekräftelse på riktigheten av namnet "Hägernäs" kommer en häger, med den karakteristiskt böjda halsen, flygande från norr mot söder. Hangarerna döljer nu vare sig S 5:or, S12:or eller annat flygbart utan även här finns Operans och Dramatens material. Sliparna med sina välrullade förtöjningsrep är borta men tre små sjöflygplan håller flygtraditionen vid liv ännu. Ett tidens tecken är kanske den invandrarfamilj, som hade pick nick på gräsplanen framför den gamla hangaren.

✚ Borta vid den gamla vapenverkstaden och fallskärmspackarsalen finns massor av diverse skräp. Hela den delen fram mot kanslihuset verkar vara ett enda skräppupplag av gamla båtar och annat bråte. Nu är jag framme vid kanslihuset igen, där kamratföreningen fortfarande superar i det välunderhållna huset, frotterande sig i stolta minnen från forna dagar.

F2, jag gråter i mitt hjärta över ditt förfall. En ny tid och en ny generation tar över det som en gammal stofil som jag har så många och så fina minnen av.

